

VERKSAMHETSPLAN 2017/2018

Friluftsförbundet region Mälardalen

Verksamhetsplanen och budget

Verksamhetsplanen är en beskrivning av planen för 2017/2018 för Friluftsförbundet Region Mälardalen, och beskriver våra övergripande syften med verksamheten, mål och aktiviteter för 2017/2018, samt mål på längre sikt (2020). Vår verksamhetsplan är en del av hela Friluftsförbundets planering för 2017 och mot våra gemensamma mål för 2020.

Budgeten är en ekonomisk beskrivning av verksamheten och beskriver vilka ekonomiska resurser som finns, hur dessa prioriteras/ används och vilka ramar vi satt för vår ekonomi.

Innehållsförteckning

Verksamhetsplanen och budget	1
.....	3
Friluftsförbundets Strategi och mål 2017/2020	4
FRILUFTSFRÄMJANDETS ÖVERGRIPANDE STRATEGISKA RAMVERK OCH STRATEGI	4
FRILUFTSFRÄMJANDETS NATIONELLA MÅL 2020	6
Regionen Mälardalens strategi och mål (2017/2020).....	7
Övergripande mål.....	7
Stödjande mål	8
Regionens uppdrag och strategi.....	9
Våra ledare och vår utbildningsorganisation	12
Allmänt- våra ledare.....	12
Rekrytera ledare.....	12
Våra verksamheter	12
Friluftsmiljörådet.....	12
Mångfaldsrådet	14
Marknadsföringsrådet.....	16
Snöverksamhet.....	18

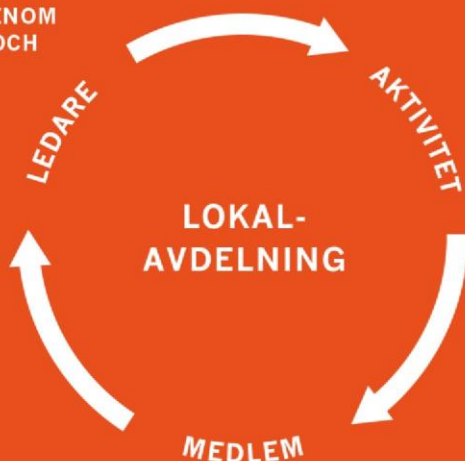
Mälardalens Alpina Utbildningsteam.....	18
Snösäker	20
Funktionell skidåkning.....	21
Kajak	22
Långfärdsskridsko.....	24
MTB	24
Fjäll	25
Vandring	27
Ung	29
Barnverksamhet samt Skogsmulle i förskolan och Skogshjältarna	30
Kommunikation	32
Allmänt	32
Ekonomi/administration – resurser och stöd	32
Budget	34
Sakkunskap och demokrati	35
Övergripande planering och möten.....	35
Regionstämma.....	35
Styrelsemöten	35

VÅRT BIDRAG TILL ETT BÄTTRE SVERIGE

5. VILKET LEDER OSS MOT:

**FOLKHÄLSA, LIVSGLÄDJE
OCH TILLGÄNGLIG FRILUFTSMILJÖ**

4. OCH SKAPAR GODA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR MER FRILUFTSLIV, GENOM FLER LEDARE, FLER AKTIVITETER OCH FLER MEDLEMMAR:

3. VI INSPIRERAR, LEDER OCH STÖTTAR VARANDRA MOT:

ETT FRILUFTSFRÄMJANDET

2. VI MÖTER GENOM VÅR IDEELLA KRAFT, SOM FINNS I HELA SVERIGE SEDAN 1892:

89 000
MEDLEMMAR

7000
LEDARE

330
LOKALAVDELNINGAR

6
REGIONER

500
SKOLOR OCH FÖRSKOLOR

150
KURSLEDARE I FRILUFTSAKADEMIN

1. VI UTGÅR FRÅN NÅGRA AV VÅRA STÖRSTA SAMHÄLLSUTMANINGAR:

RÖRELSE MÅNGFALD HÅLLBARHET DEMOKRATI

STRATEGISKT RAMVERK

VISION

**VÄRLDENS BÄSTA FRILUFTSUPPLEVELSER,
FÖR ALLA, GUIDADE AV SVERIGES MEST
EFTERTRAKTADE LEDARE.**

ÄNDAMÅL/MISSION

**ATT FRÄMJA EN AKTIV FRITID GENOM
SKIDÅKNING OCH ANNAT FRILUFTSLIV,
OCH DÄRIGENOM VERKA FÖR FOLKHÄLSA
OCH LIVSGLÄDJE**

STRATEGISKA MÅL 2020

- Friluftsfremjandet ska ha det starkaste friluftserbudandet för alla.
- Sveriges mest kompetenta och erkända ledare inom friluftsliv.
- Friluftsfremjandet skall vara erkänd som en samhällsnyttig aktör inom områdena folkhälsa och livsglädje samt friluftsmiljö.
- En väl finansierad och ekonomiskt stabil verksamhet.

STRATEGI

För att kunna uppnå vår vision ska vi vara en icke-vinstdrivande organisation med hög professionalism. Vi finansieras genom vår ideella kärnverksamhet, bidrag och genom egna kommersiella intäktskällor så att vi kan skapa utrymme för att investera i den ideella verksamheten.

VÄRDERINGAR

LUST TILLGÄNGLIGHET KUNSKAP

Friluftsförbundet kommer under de kommande åren att bygga vidare på den långsiktiga strategins nyckelområden. Strategi 2020 är nedbruten i målformuleringar för respektive nyckelområden:

- **Vision Ledarutveckling** - Sveriges mest kompetenta och erkända ledare inom friluftsliv
- **Vision Verksamhetsutveckling** - Friluftsförbundet ska ha det starkaste friluftserbjudandet för alla
- **Vision samhällsnytta** – Friluftsförbundet ska vara erkänd som en samhällsnyttig aktör inom områden folkhälsa och friluftsmiljö. Livsglädje, hållbarhet, mångfald och vår värdegrund ska genomsyra vår verksamhet
- **Vision Finansiering och samarbeten** - En väl finansierad och ekonomiskt stabil verksamhet i linje med Friluftsförbundets vision och ändamål.

FÖR GENOMFÖRANDET AV STRATEGIN ÄR FÖLJANDE STÖDJANDE FUNKTIONER VIKTIGA:

- Verksamhetsstöd som till exempel finansiering och digitalisering
- Kommunikation (360 grader)
- Sakkunskap och påverkan främst inom områdena folkhälsa och friluftsmiljö

STRATEGIN BYGGER PÅ FÖLJANDE INSIKTER SOM KAN SAMMANFATTAS:

- Vår verksamhet utgår från **verksamheten i våra lokalavdelningar** – det är där det händer och det är kärnan i hela vår verksamhet
- **Fler ledare**, kan leda (och skapa) **fler aktiviteter**, och det ger möjligheter för att bli **fler medlemmar** och deltagare
- Det skapar förutsättningar för Friluftsförbundet att utvecklas, **bidra mer till folkhälsa, livsglädje och hållbar friluftsmiljö** och det ger oss en starkare röst och mer organisatoriska muskler
- Styrelser, tjänstemän och förtroendevalda har som sin viktigaste uppgift i att **inspirera, leda och stötta den ideella kraften** och därmed verksamheten
  - Inspirera: bidra med nya idéer, koncept, metoder och erfarenhetsutbyte

- Leda: sätta tydliga mål för verksamheten och leda verksamheten mot dessa mål
- Stötta: vara ett stöd för den ideella kraften, inklusive kommunikation, expertis, plattformar, processer och verktyg

FRILUFTSFRÄMJANDETS NATIONELLA MÅL 2020

För att utvecklas åt samma håll så har Friluftsförbundet satt nationella mål för 2020. Dessa ska vara konkreta och mätbara.

DE ÖVERGRIPANDE MÅLEN ÄR:

ANTAL LEDARE

Fler ledare kan leda fler deltagare och fler aktiviteter

Nå mer än 10000 ledarkompetenser 2020 (2016: 8995) (en ledarkompetens är en viss (exempelvis grenspecifik) ledarroll

ANTAL AKTIVITETSTIMMAR

Fler aktivitetstimmar leder till folkhälsa

Nå mer än 11,5 miljoner aktivitetstimmar per 2020 (2016: 9,5 miljoner aktivitetstimmar)

ANTAL MEDLEMMAR

Fler deltagare leder till folkhälsa och livsglädje

Växa medlemsantalet för att uppnå minst 100 000 medlemmar 2020 (2016: 89000)

Som stöd till de övergripande målen finns också mål för **Varumärkeskännedom, Attraktivitet (lojalitet), Insamlade medel, Omsättning** samt **en Hållbar och tillgänglig friluftsmiljö**

Regionen Mälardalens strategi och mål (2017/2020)

Region Mälardalen är en viktig del av Friluftsförbundet och omfattar idag 57 lokalavdelningar med 35000 medlemmar. Samtliga av föreningens olika verksamhetsgrenar finns representerade inom dessa lokalavdelningar och regionen bedriver ledarutbildning inom flertalet av grenarna genom regionala utbildningsteam. Vidare arbetar regionen med att stödja lokalavdelningar inom ett flertal områden, t ex. verksamhetsutveckling, administration och föreningskunskap i form av utbildning för förtroendevalda och funktionärer.

Regionen ska också verka för att följa upp Friluftsförbundets vision och mål regionalt. Allt som regionen gör ska följa våra stadgar och vara i linje med vårt strategiska ramverk.

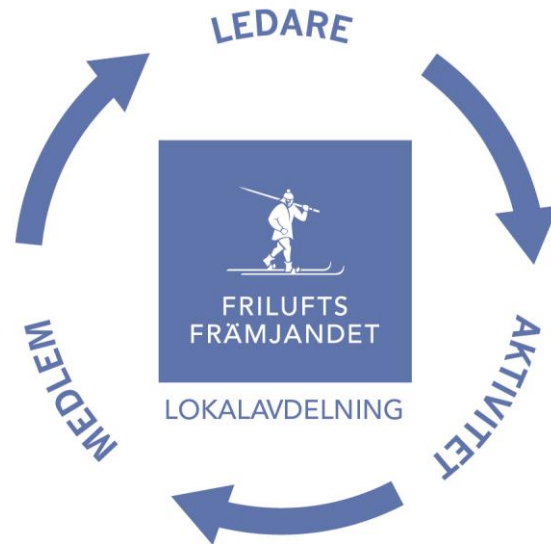
Övergripande mål

För regionen har vi satt följande övergripande mål:

- **Antal ledare – fler ledare kan leda fler deltagare och aktiviteter**
  - *Nå mer än 4000 ledarkompetenser 2020 (2016: 3717)*
  - *För 2017 har vi satt målet om 3800 ledarkompetenser*
- **Antal aktivitetstimmar – fler aktivitetstimmar leder till folkhälsa**
  - *Nå mer än 116000 aktivitetstimmar per 2020 (2016: 95241)*
  - *För 2017 har vi satt målet om 100000 aktivitetstimmar*
- **Antal medlemmar – fler deltagare leder till folkhälsa och livsglädje**
  - *Växa medlemsantalet för att uppnå minst 40000 medlemmar 2020 (2016: 34886)*
  - *För 2017 har vi satt målet om 36500 medlemmar*

De övergripande målen kommer att leda till en positiv utveckling enligt vår utvecklingspiral.

Stödande mål

Utöver de övergripande målen har regionen satt upp stödande mål utifrån de fokusområden som identifierats.

- Arrangera Ledarveckan sommar i samarbete med Riks och övriga regioner och nå ett deltagarantal på 900
- Rekrytera minst 10 nya kursledare i syfte att på sikt kunna möta behovet fler ledarutbildningar
- Etablera en ledarpool med minst 20 ledare som kan göra regionala insatser
- Presentera Friluftsförbundets samhällsnytta för de landsting som finns inom regionen
- Identifiera minst två områden där förutsättningar för någon av våra verksamheter finns men där det inte erbjuds idag, stötta lokalavdelningar att initiera verksamhet för att möta behovet

Regionens uppdrag och strategi

Regionstyrelsens (regionens) ansvar (från Friluftsförbundet stadgar 8.3.2) är att:

- Ansvara för stöd och samordning av ledarutbildning i regionen i samarbete med utbildningsteam och riksorganisationen
- Verka för och följa upp Friluftsförbundets vision och mål utifrån regionala medel och förutsättningar
- Skapa förutsättningar och stödja lokal verksamhetsutveckling i regionen bland annat genom samarbete med verksamhetsutvecklare
- Söka bidrag och besluta om hur de regionala och landstingsvisa bidragen används och utöva arbetsgivar- och arbetsledningsansvar
- Skapa arbetsgrupper och nätverk för utveckling för regionens ledare och lokala verksamheter
- Ansvara för och säkerställa kommunikation inom regionen
- Marknadsföra Friluftsförbundet och den regionala verksamheten i möjliga informationskanaler
- Arbeta för att komplettera de lokala verksamheterna med andra medlemserbjudanden i regionen (t ex förmånliga erbjudanden på friluftsutrustning, boenden m.m.)
- Ansvara för och säkerställa det demokratiska arbetet i regionen
- Till regionstämman föreslå ombud till Riksstämman/Årsstämma och Ungdomsstämman
- Utse friluftsmiljö- och kommunikationsansvarig inom regionen (ideell eller anställd)
- Arrangera regionala verksamhetskonferenser och vid behov stödja arrangerandet av Riksorganisationens årliga stämmor samt Riksstämman
- På uppdrag av Friluftsförbundets riksorganisation ansvara för arbete med nationella frågor t.ex. specifikt verksamhetsutvecklingsansvar
- Rapportera verksamhetsstatistik från regionen vid årliga stämmor och Riksstämmor (enligt överenskomna nyckeltal)
- Årligen före maj månads utgång sända in Verksamhetsberättelse, resultat- och balansräkning samt regionsstämmoprotokoll till riksorganisationens kontor.
- Samverka med högskolor och organisationer, myndigheter och företag som kan vara till gagn för Friluftsförbundets verksamhet

- I övrigt verkställa och följa upp fattade beslut av regionstämman och vad Riksstämman/Årsstämman beslutat angående regionen

De områden som är i fokus för regionen under det kommande året är **verksamhetsutveckling, ledarutveckling, medlemstillväxt och långsiktig finansiering**. Vår regionala vision är att **”Region Mälardalen vill ses som en föregångare i Friluftsförbundet. Regionen arbetar för att attrahera nya ledare och kursledare samt utveckla befintliga ledare så att lokalavdelningarnas verksamhet kan utvecklas och växa”**.

Regionens nyckelord är liksom förra året, **synas, locka och behålla**.

Synas

Internt: Mälardalens verksamhet syns, förstås, uppskattas och efterfrågas inom Friluftsförbundet (lokalavdelningar, regioner, riksorganisation). Externt: Mälardalen stödjer lokalavdelningarna så att de syns på de platser och i de forum som gynnar föreningen och medlemstillväxten.

Locka

Internt: Mälardalen attraherar nya ledare och kursledare. Våra ledarutbildningar uppskattas och efterfrågas för innehåll, tidsåtgång och flexibilitet. Vi arbetar aktivt för att öka mångfalden inom både ledarkåren och lokalavdelningarnas verksamhet. Externt: Mälardalen stödjer lokalavdelningarna i deras rekrytering av nya ledare och medlemmar

Behålla

Internt: Ledare och kursledare vill fortsätta vara verksamma inom Mälardalen och vidareutvecklar verksamheten samt delar gärna sin erfarenhet med andra regioner och riksorganisationen. Externt: Mälardalen stöttar lokalavdelningarna i deras arbete att behålla och vidareutveckla sina medlemmar och ledare.

Ledarutveckling

- Öka antalet kursledare och arbeta aktivt med att identifiera lämpliga kursledarkandidater genom nätverk och rekryteringskampanjer.
- Fortsätta genomförandet av locka och behålla och därigenom skapa verktyg som stödjer lokalavdelningarna i rekrytering och utveckling av ledare genom att förenkla instegen till ledarutbildningen
- Aktivt samarbeta med Riksorganisationen för att påverka innehåll och utveckling av den högre ledarutbildningen inom Friluftsförbundet.

Verksamhetsutveckling

- Stötta lokalavdelningarna i att utöka verksamheten baserat på potential och efterfrågan. Kartlägga vilken typ av verksamhet som efterfrågas och göra riktade insatser, detta gäller både ny och befintlig verksamhet.
- Förenkla administration och verksamhet för lokalavdelningarna genom att ta fram mallar och verktygslådor som efterfrågas
- Skapa en regional ledarpool som kan göra punktinsatser vid större evenemang alternativt stödja uppstart av ny eller befintlig verksamhet
- Aktivt knyta kontakter med myndigheter och högskolor/universitet

Medlemstillväxt

- Medlemstillväxt drivs bäst av attraktiva aktiviteter i lokalavdelningarna
- Stimulera och stödja lokalavdelningar i utveckling av kommunikationskanaler (webben, sociala medier) och sprida goda exempel
- Påverka utvecklingen av hemsidan i linje med regionens och lokalavdelningarnas behov
- Öka föreningens exponering i regional media

Långsiktig finansiering

- Tydliggöra Friluftsförbundets bidrag till samhällsnyttan genom ökad folkhälsa och livsglädje till våra viktigaste bidragsgivare, samt säkerställa goda kontakter med nyckelpersoner på landstingen
- Hitta kompletterande finansieringsformer som möjliggör snabbare utveckling av regionen

Våra ledare och vår utbildningsorganisation

Allmänt- våra ledare

Inom Friluftsförbundet i Region Mälardalen är vi totalt 83 kursledare. Regionen arbetar aktivt med ledarutveckling och kommer utöka samtliga utbildningsteam under året.

Vår utbildningsorganisation är organiserad i 7 regionala utbildningsteam, vidare har regionen tre verksamhetsövergripande råd och 9 ledningsgrupper samt ett nätverk för ungdomsverksamheten. Respektive ledningsgrupp och råd driver verksamheten inom sitt område och inom godkänd budget. Ledningsgrupper och råd stöds av regionkontoret i planering och genomförande av aktiviteterna.

Rekrytera ledare

Vårt mål är att rekrytera 10 nya kursledare under 2017

Det kommer vi att göra genom att (Vårt **HUR**):

- Aktivt söka efter potentiella kursledare bland regionens ledare
- Uppmuntra utbildningsteamerna att rekrytera in nya kursledare

Våra verksamheter

Friluftsmiljörådet

Inledning

Den i särklass viktigaste förutsättningen för att Friluftsförbundet skall kunna bedriva verksamhet i enlighet med stadgarna och föreningens vision är tillgång till friluftsmiljö. Med friluftsmiljö menas naturen och vissa idrottsanläggningar.

För detta ändamål finns i regionen ett Friluftsmiljöråd som består av ordförande, ledamöter samt administrativt stöd från regionkontoret.

FRILUFTSFRÄMJANDET

friluftsframjandet.se

Friluftsmiljörådet avser att jobba i enlighet med regionstyrelsens inriktning (synas, locka och behålla) för kommande år.

Friluftsmiljörådet skall säkerställa förekomst av och tillgång till en upplevelserik friluftsmiljö. Rådets vision är att garantera:

Närhet, alla skall ha tillgång till natur och anläggningar inom rimligt avstånd.

Tillgänglighet, natur och anläggningar skall vara tillgängliga för alla.

Friluftsmiljörådet gör detta genom att bevaka följande områden.

Samhällsbyggnad. Friluftsmiljörådet skall verka för att stadsplanering och nyttjande av naturen sker på ett sådant sätt att närhet och tillgänglighet för medborgarna garanteras.

Allemansrätten. Friluftsmiljörådet skall aktivt verka för att allemansrätten bevaras i en sådan form att inskränkningar i Friluftsförbundets nyttjande av naturen inte påverkas.

Synlighet. Friluftsmiljörådet skall verka för att Friluftsförbundet region Mälardalen aktivt deltar i samhällsdebatten kring friluftsmiljö.

Friluftsmiljörådet skall agera på följande sätt:

Remissinstans/stöd. Friluftsmiljörådet skall svara på regionala remisser. Friluftsmiljörådet skall lämna stöd till lokalavdelningar som vill ha hjälp med att hantera lokala remisser.

Information. Friluftsmiljörådet skall informera, såväl internt som externt, om frågor som rör friluftsmiljön.

Medverkan: Friluftsmiljörådet skall eftersträva att Friluftsförbundet finns representerade i organ (t.ex. Länsstyrelsen) som hanterar frågor kring vår friluftsmiljö.

Opinion: Friluftsmiljörådet skall aktivt verka för synlighet i samhällsdebatten och media.

Utbildning: Friluftsmiljörådet skall verka för att kunskap om allemansrätten och den respekt och hänsyn med avseende på naturen som den innebär.

Mål 2017

Locka/Behålla

En lathund i hur en lokalavdelning kan agera i kontakten med kommunen och andra organisationer/myndigheter specifikt avseende remisser kommer att tas fram.

Att Synas

Remisser:

Rådet avser besvara de remisser regionen bedömer som väsentliga och framför allt sådana som gäller tillgång till natur som är viktiga för friluftslivet.

Sprida kunskap om rådet:

Erbjuda Friluftsförbundet medlemmar och ledare attraktiva fortbildningar på ämnet Allemansrätten.

Värva friluftsmiljöintresserade personer i varje lokalavdelning till ett nätverk i regionen.

Mångfaldsrådet

Bakgrund:

- Mångfald är strategiskt viktigt för att vi i Friluftsförbundet ska leva upp till vår vision att ha friluftsupplevelser för ALLA.

Våra målgrupper:

- Riks- regions- och lokalavdelningsstyrelser.

FRILUFTSFRÄMJANDET

friluftsframjandet.se

- Verksamhetsutvecklare på regional och riksnivå.
- Marknadsförare på lokal, regional och riksnivå.
- Kursledare.
- Ledare.

Verksamhetsutveckling:

- Dialog med riks-, region och lokalavdelningsstyrelser och hjälpa dem att kanalisera mångfaldsfrågor/kunskap till respektive verksamhetsutvecklare, marknadsförare eller kursledare.
- Sprida information om goda exempel på samma sätt som ovan.
- Vara behjälpliga med råd, förslag eller utbildning på uppdrag av våra målgrupper.

Ledarutveckling:

- Se verksamhetsutveckling.

Medlemstillväxt

- Genom att nå målgrupper som i dag är underrepresenterade kan vi hjälpa lokalavdelningar att öka medlemstillväxten.

Långsiktig finansiering

- Rådet får bidrag från Regionstyrelsen.
- Periodvis finns bidrag att söka från Friluftsförbundet rikstäckande projekt, och externa bidragsgivare.

Mål 2017/2018

- Etablera Mångfaldsrådet som rådgivare och utvecklare i mångfaldsfrågor hos region- och lokalavdelningsstyrelser.
- Skapa ett samarbete med marknadsförare för att bidra med mångfaldsperspektiv i extern marknadsföring.
- Skapa samarbete med verksamhetsutvecklare för att synliggöra mångfaldsfrågor internt (bland kursledare och ledare).
- Tillsammans med Rikskontoret genomföra ett Stockholm Pride arrangemang 2017.
- Delta i Ledarveckan Sommar

Marknadsföringsrådet

Marknadsföringsrådet verkar för att stödja utveckling av kommunikation och synlighet inom regionen och lokalavdelningarna. Utgångspunkt för planerade insatser är regionens övergripande mål och prioriterade områden.

Vision

Marknadsföringsrådets insatser leder till att lokalavdelningarna och regionen förstärker sin förmåga att SYNAS samt att LOCKA och BEHÅLLA ledare och medlemmar.

Målgrupper

Lokalavdelningarna inom regionen är den primära målgruppen i syfte att:

- stödja insatser för att synas lokalt samt
- stödja ledarnas kompetens att vara/agera välkomnande och inspirerande i mötet med medlemmar och deltagare.

MÅL

Ledarskap

1. Erbjud **workshops "Att Synas"** för våra ledare med innehållet: marknadsföring, kommunikation och värdskap. Workshopen läggs upp med "FF 125 år" och "Skogsmulle 60 år" och som tema.
  - a. Genomföra en workshop internt tillsammans med alla verksamhetsutvecklare (i alla regioner) och Riks kommunikationsteam. Genomförs under verksamhetsutvecklarmötet 25-26 april.
  - b. Genomföra workshops i två geografiskt avgränsade områden inom regionen, 1 april för lokalavdelningarna i de södra delarna av regionen och i maj för de norra lokalavdelningarna i regionen. Mål: att nå ut till marknadsansvarige och ledare i 20 lokalavdelningar.
  - c. Genomföra två workshops på ledarveckan sommaren 2017. Mål; 25 deltagare.

Verksamhetsutveckling

1. Vårt mål är att all ny verksamhet i regionens/Lokalavdelningens regi stöds av en kommunikationsplan.
  - a. Erbjud stöd via hemsidan till region- och lokalavdelningar hur man kan ta fram en kommunikationsplan för ny/förändrad verksamhet (till Verktyglådan).
  - b. Genomföra en utbildning med personalen på Region Mälardalen Genomförs under april.

2. För att tillföra inspiration och kunskap om hur vi kan utveckla regionens kommunikation och marknadsföring knyter vi till oss ett par "Advisors" med bred kompetens inom marknadsföring och erfarenhet av friluftsliv till marknadsföringsgruppen.
  - a. Mål: Att genomföra 2 möten under verksamhetsåret (vår + höst).

Medlemstillväxt

I samråd med Riks paketera relevant material, som en "**verktyglåda**", vilken lokalavdelningarna kan använda och hämta inspiration från när de skall arrangera möten (aktiviteter, mässor och event).

1. Ta fram marknadsföringsmaterial (med nya FF-loggan) som kan lånas från Regionkontoret. T ex. beachflaggor, banderoller, skyltar men även enklare PA-anläggning.

Se över och uppdatera så att det finns lättåtkomligt marknadsföringsmaterial med nya FF-loggan på webben. T ex flyers, vykort, foldrar, kläder, västar, flaggspel, tidningsställ, pennor mm. Även mallar och presentationsmaterial bör finnas tillgängligt.

Mål: Klart juni 2017.

2. Ha utställning av **ovanstående material "Verktyglådan"** på ledarveckan sommar 2017 samt på verksamhetskonferensen under hösten 2017.

Snöverksamhet

Mälardalens Alpina Utbildningsteam

Ledningsgruppen ansvarar för att i samarbete med utbildningsteamet genomföra ledarutbildningar i regionens regi samt driva verksamhetsutveckling genom Mälardalens alpina utbildningsteam.

Utbildningsprogrammet ska motsvara de behov som lokalavdelningarna i Region Mälardalen har och ledningsgruppen verkar utifrån regionens nyckelord synas, locka och behålla.

Kvalitetssäkring och verksamhetsutveckling genom ett nära samarbete med riksorganisationens samordningsgrupp (SOG), utvärderingar från kursdeltagare kopplat till utbildningarnas mål samt kontinuerliga träffar inom utbildningsteamet.

Ledningsgruppens absoluta ambition är att varje år delta i regionens arbete i syfte att bidra till regionens utveckling.

Visionen för ledningsgruppen är att utbilda Sveriges mest eftertraktade skidlärare genom att erbjuda Sveriges bästa skidlärarutbildningar.

Mål för 2017/2018

Synas:

- Regionens utbildningsprogram ska vara färdigt i juni och spridas i samtliga interna och externa kanaler från augusti och framåt.
- Representant för ledningsgruppen ska delta i grenledarmöten och samordningsgruppsmöten.
- Stödja lokalavdelningarna i certifieringen av deltagarna efter utbildning
- Utbildningsteamet ska synas i färgmässigt enhetliga skidställ kommande vintrar fr.o.m kursstart i november 2017.
- Vår målsättning är att regionen kommande säsong håller i intro, steg 1 och steg 2 samt att kursledare från regionen medverkar i genomförandet av steg 3 och steg 4
- Vår målsättning är att öka kursdeltagarantalet på samtliga kurssteg.

Locka

- Ledningsgruppen ska kontinuerligt se över framtida kursledarbehov och locka till sig nya kursledare.
- Om vi lyckas med ovan ambition med utbildningar kommer det att generera nya ledare vilket genererar mer verksamhet som genererar fler medlemmar i Friluftsförbundet.

Behålla

- Ledningsgruppen har senaste säsongen tagit in 8 nya medlemmar/trainees till utbildningsteamet. Vi ska verka för att utveckla dessa individer så att de stannar som kursledare under många år.
- Bemanning av utbildningarna ska vara klar i god tid innan varje kursstart.
- Om vi lyckas med ovan ambition med utbildningar så klarar vi med marginal finansiering och avsättning för efterföljande säsong.

Snösäker

Bakgrund:

Snösäker anordnar alpina skid- och brädresor där totalupplevelsen står i centrum. Vi vänder oss till gymnasieskolor, företag och föreningar som vill uppleva ett riktigt fjälläventyr på skidor och bräda tillsammans med våra Snösäkerguider. Snösäker värvar genom sin verksamhet många nya medlemmar och introducerar Friluftsförbundet verksamhet för nya målgrupper.

Ledarutveckling:

Vi arbetar med kontinuerlig ledarutveckling genom att på varje upptaktsresa utbilda våra guider med hjälp av utbildningsteamet. Vidare har vi som ambition att på varje Snösäkerresa planera in en clinic för guiderna i syfte att utbilda och utbildas. Med ett återbetalningssystem vill vi främja våra guider att gå FFs skidlärarkurser och genom ett bra samarbete med regionens lokala skidskolor hoppas vi även vara en kanal för ledare inom FF som vill prova en annan form av skidlärarutövande.

Vi har krav på våra guider att som minst ha gått utbildning 1 och lavinnollan för att få jobba som guide hos oss. Vidare har vi specifika utbildningskrav kopplat till de olika nivåerna i vår gruppindelning, vilket i sig är ett incitament för våra guider att vilja vidareutbilda sig.

Verksamhetsutveckling:

För att underlätta vår interna administration och förbättra informationen till våra deltagare kommer vi att börja arbeta med en app som samlar den viktigaste informationen för respektive resa. Appen är till för både ledare och deltagare.

Vi kommer också fortsätta arbetet med att nå nya kunder, både skolor och företag. Vi kommer att utveckla vårt arbetssätt med hur vi når nya kunder och hur vi på bästa sätt kan stötta dem i sina interna marknadsföring för att få till en första resa. Under 2017 vill vi utreda om stipendier är en möjlig väg framåt i vårt samarbete med skolor.

Konceptet "Winter camp" där vi inte vänder oss till en skola eller ett företag tror vi har potential att växa och Snösäker kommer fortsätta satsa på att utvidga den resan och initiera flera liknande resor. Winter camp-konceptet marknadsför vi även utanför FF för att locka nya medlemmar.

Medlemstillväxt:

Att systematiskt jobba med nya kunder vill vi öka deltagarantalet på våra aktiviteter och locka nya medlemmar.

Långsiktig finansiering:

Snösäker avsätter medel årligen för att säkra framtida utgifter såsom utrustning (t.ex. skidställ) och fortbildning (t.ex. återbetalningssystem). För att finansiera vårt täckningsbidrag, en fortsatt ledarutveckling och en stabil ekonomi behöver Snösäker en marginal på ca 10% på våra resor.

MÅL säsongen 2017/2018:

- Att behålla 50 aktiva guider och fortsätta strävan efter lika många killar som tjejer.
- Att nå 500 betalande deltagare
- Arrangera en ny resa
- Genomföra en årlig utbildning i Lavin-0 lokalt i Stockholm, i syfte att säkra att alla våra guider har den basutbildningen
- Uppmuntra och främja fortbildning så att minst fyra guider tar nästa steg i sin stegutbildning.

Funktionell skidåkning

Funktionell Skidåkning är en välfungerande verksamhet med en stark ledningsgrupp och hängivna skidledare. Skidskolan är en av få vinteraktiviteter utomhus för funktionshindrade i regionen.

LOCKA/BEHÅLLA

Skidledarna erbjuds utbildningar och clinics (bl. a uppdateringar av licenser) för att kvalitetssäkra verksamheten. Detta sker genom interna utbildningar samt regionens och SLAO's utbildningar.

I år erbjuds möjligheten att som brukare/åkare köra upp för en licens.

SYNAS

Vinterkul, en prova-på dag på snö, som genomförs på World Snow Day för sjätte året är en välbesökt aktivitet. Friluftsförbundet Funktionell Skidåkning bidrar med skidledare som gör det möjligt för ca 50 deltagare att få glida på snö. Vintrekul lockar varje år in ett par nya deltagare till skidskolan.

Mål 2017/2018

Utbilda/fortbilda 4 skidlärare under säsongen

Erbjuda 30 deltagare plats i skidskolan

Finansiera utbildning och/eller inköp av utrustning med hjälp av sökta bidrag.

Kajak

Kajak är en av de största verksamheterna i regionen med ca 220 aktiva ledare. I regionen finns drygt 4450 medlemmar som angivit att de är intresserade av kajakäventyr. För att möta efterfrågan från medlemmarna erbjuder många av regionens lokalavdelningar paddelaktiviteter i någon form.

Ledningsgruppens huvudområden är

- utbildning
- grenledar-/ledarvård,

- verksamhetsutveckling

LOCKA/BEHÅLLA

Utbildning

Tack vare ett ambitiöst utbildningsteam erbjuds attraktiva ledarutbildningar av hög kvalitet i regionen.

Mål

- starta och genomföra en kajakledarutbildning steg 1
- starta och genomföra en kajakledarutbildning steg 2
- starta och genomföra en fortbildning kanadensare
- erbjuda tre fortbildningar för kajakledare

Grenledare/ledare

Ledningsgruppen bjuder en gång per år in till en träff för vardera grenledare och ledare.

Medverka till att programmet under ledarveckan sommar 2017 innehåller många och varierade paddlingsaktiviteter.

SYNAS

Marknadsföring

Ledningsgruppen tar tillsammans med grenledarna fram underlag till ett kajakprogram.

Långfärdsskridsko

Ledningsgrupp långfärdsskridsko

Regionens ledarutbildningar genomförs av utbildningsteam långfärdsskridsko.

Mål 2017/18

Att genomföra en ledarutbildning Steg 1 samt en ledarutbildning Steg 3 varje år.

Steg 2 är de blivande ledarnas praktik på turer i den egna eller annan lokalavdelning.

MTB

Mountainbikeverksamheten växer i en rasande takt.

Det finns drygt 1680 medlemmar i region Mälardalen som är intresserade av MTB-cykling.

Regionen har 31 registrerade MTB-ledare.

Ledningsgruppens huvudområden är

- utbildning/fortbildning
- ledarvård
- marknadsföring

ATT SYNAS

Ledningsgruppen kommer under året aktivt jobba med att locka regionens ledare till Ledarveckan i Idre sommaren 2017 för att där erbjuda minst en MTB-aktivitet varje dag.

Facebookgruppen Ledarforum MTB Mälardalen samt Friluftsförbundet Cykelnätverk Stockholm med drygt 180 medlemmar är väl utnyttjade forum för MTB-intresserade.

LOCKA/BEHÅLLA

Under 2017 arrangerar och genomför regionen en ledarutbildning.

Ledare

Ledningsgruppen bjuder en gång per år in till en ledarträff.

Mål 2017/2018

Arrangera och genomföra en ledarutbildning

Erbjuda en fortbildning

Arrangera en ledarträff

Erbjuda minst en MTB-aktivitet varje dag under ledarveckan sommar 2017

Fjäll

Bakgrund

I Region Mälardalen finns i medlemsregistret ett 50-tal ledare för sommar- och vinterturer på fjället. Ledningsgruppen ser som sin uppgift att bevaka och diskutera frågor av intresse för regionens fjälledare samt ta initiativ till fortbildningar och diskussionsträffar.

Inom ledningsgruppen diskuteras frågor som certifiering av fjälledare, vägledning för säkrare fjällturer etc. Gruppen arrangerar träffar då ledare kan utbyta erfarenheter och diskutera. Gruppen arrangerar också fortbildningar för alla ledare samt kompletterande utbildningar för ledare, som inte har certifierats. Gruppen eftersträvar en dialog med riksföreningens utbildningsteam.

Mål för 2017

Målen för ledningsgruppen har här sorterats under rubrikerna Synas, Locka och Behålla.

Övriga mål

Utse minst en fjälledare som ingår i Riks samordningsgrupp för fjäll.

Utse minst två fjälledare som ingår i ledarpool för regionen.

Synas

Regionen kommer att vara med och arrangera ledarveckan sommar 2017. LG Fjäll ser det som en möjlighet för oss att vara med och leda och berätta om vår verksamhet. Målet är att 5 fjälledare från regionen aktivt ska vara med.

Internt skall ledningsgruppen synas genom att informera om kommande utbildningar. Vi skall också synas genom att vara aktiva i det fjälledarforum på Facebook för alla fjälledare som Riksföreningen har och där lägga upp nyheter. LG planerar åtminstone 10 inlägg under året.

Locka

Unga TVM-ledare är en grupp vi bör locka att bli fjälledare. Vi planerar en träff där vi inspirerar fjälledare att samarbeta med TVM.

Ledningsgruppen vill ha ett samarbete med Riks utbildningsteam så att utbildningarna kan göras mer lockande, effektiva och anpassade till vår verksamhet.

Ledningsgruppen vill också stimulera fjälledare att tänka Mångfald, d.v.s. att försöka nå nya kategorier av människor som kanske inte alls känner till Friluftsförbundet. Under en träff har vi ett grupparbete om att locka nya till FF fjällverksamhet.

Behålla

Mycket viktigt för att vi skall behålla våra ledare är att valideringsprocessen fortgår så effektivt som möjligt så att lokalavdelningarna kan arrangera fjällturer med certifierade ledare efter maj

2017. Ledningsgruppen strävar efter ett samarbete med Riks verksamhetsansvarige och utbildningsteamet och att åtminstone en kursledare kommer från regionen.

Ledningsgruppen vill arbeta fram en enhetlig säkerhetsplan för fjäll i samverkan med Riks och utbildningsteamet och övriga regioner. Planen ska vara klar 1 april 2017.

Ledningsgruppen strävar efter att fortbildningar under 2017 bland annat ska kunna användas i valideringssyfte.

Fortbildningar för fjälledare ska arrangeras under hela året. Det kan gälla kunskapsföreläsningar i t.ex. meteorologi, första hjälpen, eller temakvällar och träffar främst med syfte att inspirera och utbyta erfarenheter. Sex fortbildningar för fjälledare ska ordnas.

Vandring

Ledningsgrupp vandring verkar inom områdena – låglandsvandring (ej fjäll), stavgång/Nordic walking och geocaching. Ledningsgruppen avser att under 2017 undersöka vilken ledningsgrupp som verksamheten Naturparkour bör tillhöra.

Ledningsgrupp vandring består av 4 deltagare samt en representant från regionkontoret och en representant från regionstyrelsen. Ledningsgruppen har som ambition att utöka gruppen med ytterligare en deltagare.

Ledningsgruppen har som huvudsyfte att organisera utbildning 1 för nya vandringsledare, formulera en fördjupad vandringsutbildning, fortbildning av redan utbildade ledare samt genomföra en ledarträff.

Ledningsgruppen fortsätter att arbeta med ledorden – synas-locka och behålla.

Verksamhetsplanen för 2017 baseras dock i huvudsak på region Mälardalens fokusområden – verksamhetsutveckling – ledarutveckling och medlemstillväxt.

Mål för ledningsgrupp vandring under 2017.

Erbjuda två utbildningar 1 vandring. Erbjud en fördjupad utbildning i vandring. Målsättningen är att utbilda 25 nya vandringsledare.

Verksamhetsutveckling

Utveckla ett koncept för fördjupad utbildning av vandringsledare.

Skapa kontakt med Stavgångsakademin för att ta fram en folder för nyttan med att gå stavgång.

Utveckla ett koncept/policy för internationell vandring

Ledarutveckling.

Arrangera en ledarträff per år och en inspiration/erfarenhetsresa för minst 10 deltagare.

Erbjuda en fördjupad fortsättningskurs för vandringsledare.

Erbjuda minst 15 fortbildningar under året. Undersöka möjligheten att utbilda ledare i att planera vandringar med GPS som stöd (som alternativ till karta/kompass)

Medlemstillväxt (genom att synas och skapa aktivitet)

Målet är att 5 vandringsledare ska medverka vid ledarveckan i Idre.

Fortsätta stötta vandringsprogrammet. Målet är att 50 % av de lokalavdelningar som har vandring på programmet, ska delta i vandringsprogrammet. Arbeta för att vandringsprogrammet sprids mer effektivt. Undersöka om vi kan finna en samarbetspartner för vandringsprogrammet. Detta för att förbättra ekonomin och spridningen.

Utveckla ett nytt vandringsnätverk på hemsidan för region Mälardalen.

Verka för att lokalavdelningarna fortsätter arbeta med integration och mångfald.

Arbeta för att etablera en sluten Facebooksida för vandringsledare.

Ung

Skidverksamheten är den verksamhet i regionen som engagerar flest ungdomar. Den finns beskriven under rubriken Utbildningsteam Snö i verksamhetsplanen. Barnverksamheten Frilufsare och ungdomsverksamheten TVM Äventyrsgруппerna bedrivs i ett antal lokalavdelningar. Ett regionalt verksamhetsnätverk, TVM Mälardalen, finns i samverkan med Region Öst

Synas

- Ungdomarna ska vara en självklar part i regionens medverkan vid mässor och event.
- Facebooksidan [facebook.com/tvmmalardalen](https://www.facebook.com/tvmmalardalen)
- Facebooksidan [facebook.com/ungledare](https://www.facebook.com/ungledare)

Locka/Behålla

- Då antalet äventyrsgруппer ökar i Region Mälardalen växer behovet av ledarutbildningen "Ung Friluftsledare". Regionen erbjuder en sådan utbildning på hemmaplan under året.
- Utveckla nya koncept, erbjuda t.ex. långfärdsskridsko och segling
- Rommeresa för Frilufsare med ungdomar som ledare
- Camp Vår, läger för de äldre Frilufsarna med ungdomar som ledare
- Fjällvandring i augusti
- Startkalaset - upptaktshelg i Stockholmsområdet
- Invigning - introduktionshelg för nya TVM-ungdomar
- Riksting – i region Mälardalen
- Locka många ungdomar till roliga aktiviteter på Ledarveckan sommar 2017

Mål 2017

- Arrangera eller stötta de aktiviteter och idéer som nämns ovan
- Fylla alla ombudsplatser till ungdomsstämman

- Få fler ungdomar att bli delaktiga i organisationens utveckling (ledningsgrupp ung, lokalavdelningarnas styrelser)
- Utveckla nätverket bland ungdomarna (TVM'are och skidåkare) i regionen
- Stödja regionens unga friluftsledare och utvecklingen av ett nätverk för dem

Barnverksamhet samt Skogsmulle i förskolan och Skogshjältarna

Bakgrund

Ledningsgruppen ska tillsammans med utbildningsteamet utveckla verksamheten samt erbjuda ledarutbildningar.

Ledarutveckling

Kursledarrekrutering

Nya kursledare ska rekryteras bland regionens ledare.

För att utveckla kursledarna kommer kursledarträffar att arrangeras.

Ledarrekrytering

Vi två tillfällen under 2017 kommer ledningsgruppen att stötta utvalda lokalavdelningar med ledarrekrutering. Två ledarutbildningar Skogsmulle och skogens värld placerade geografiskt nära dessa lokalavdelningar kommer att erbjudas i samband med rekryteringen.

Ledningsgruppen ska genomföra en ledarträff per år dit även hjälpledare ska bjudas in.

Ledarträffen växlar mellan norra och södra delen av regionen.

Våryran

Under 2018 skall region Mälardalen vara värd för ledarträffen Våryra. Våryran erbjuder fortbildning och ledarutveckling för hela landets ledare.

Verksamhetsutveckling

Många barn går på förskolor med "Skogsmulle i förskolan" men saknar fortsättning av verksamheten när de lämnar förskolan. För att underlätta för lokalavdelningarna att rekrytera ledare bland föräldrar kommer ledningsgruppen att göra ett underlag för presentation av fortsättning efter Skogsmulle i förskolan på ett föräldramöte. Presentationen ska underlätta både rekrytering av föräldrar till att bli ledare och presentera befintlig verksamhet i lokalavdelningen.

Projekt Skogshjältarna

Projektet ägs av Friluftsförbundets riksorganisation. På uppdrag av riksorganisationen kommer regionen att bedriva utbildning och verksamheten Skogshjältarna i en skola under läsåret 2017-2018

MÅL 2017/2018

En ledarträff per år med minst 50 deltagare

Två ledarutbildningar placerade geografiskt efter LAs rekrytering under 2017

Dessutom tre grundutbildning Skogsmulle och skogens värld samt tre grundutbildning Vildmarksäventyr varje år.

Sex utbildning Skogsmulle i förskolan under 2017

En grundutbildning barnskridsko varje år

Minst en påbyggnadsutbildning per år inom verksamheterna Skogsmulle, Vildmarksäventyr, Barnskridsko och Barnskidor

Våryra 2018 med minst 100 deltagare

Skriftlig beskrivning av hur rekrytering av föräldrar från Skogsmulle i förskolan kan ske skall vara klar att presenteras för lokalavdelningarna på verksamhetskonferens hösten 2017.

Rekrytera 2 nya kursledare varje år och genomföra minst en kursledarträff per år

Kommunikation

Allmänt

Inom Friluftsförbundet i Region Mälardalen vet vi hur viktigt det är med kommunikation.

I dagsläget kommunicerar vi med stöd av Blå boken och vår grafiska manual

(<http://www.friluftsförbundet.se/mina-sidor/verktyg--materialbank/marknadsforing/grafiska-manualen--riktlinjer-for-varumarket/>) i följande kanaler:

- *friluftsförbundet.se* – regionens webb med information om utbildningar och övrig verksamhet <http://friluftsförbundet.se/regioner/malardalen/>
- *Egen facebook sida*,: <https://www.facebook.com/friluftsförbundetimalardalen/?fref=ts>
- Nyhetsbrev 7-8 gånger per år till lokalavdelningar
- Ordförandeträffar två gånger per år

Vi fokuserar särskilt på följande målgrupper: lokalavdelningar, landsting, övriga myndigheter och utbildningsinstitutioner.

Ekonomi/administration – resurser och stöd

Vårt viktigaste ekonomiska styrverktyg är budget, inklusive resultat och balansräkning.

Budgeten tas fram i samråd med respektive ledningsgrupp och råd och därefter sammanställs den av regionkontoret och föredras till regionstyrelsen som sedan lägger fram den till regionstämman för beslut.

Våra stora intäktskällor är:

- Landstingsbidrag
- Kursavgifter
- Ekonomiuppdrag åt lokalavdelningar
- Medlemsavgifter

Under 2017 kommer vi att sträva efter att trygga den långsiktiga finansieringen för regionen. Vi har dock små möjligheter att göra stora förändringar i intäktssidan eftersom landstingsbidragen är svåra att påverka och vi vill försöka hålla kursavgifterna på en så låg nivå som möjligt.

Budget

	Resultat 2016	Budget 2016	Budget 2017
INTÄKTER			
EGENINTÄKTER			
Bidrag Riksorganisationen	504 673	504 000	532 500
Kursintäkter	3 414 774	3 777 300	4 315 000
Netto medlemsprodukter	-49 547	15 000	0
Övriga egenintäkter	250 441	195 000	350 000
BIDRAG			
Landstingsbidrag	4 473 342	4 466 300	4 462 000
Övriga bidrag	33 943	80 000	10 000
Summa intäkter	8 627 626	9 037 600	9 669 500
KOSTNADER			
KANSLI OCH VERKSAMHETSKOSTNADER			
Styrelse/personal	-4 552 869	-4 686 000	-4 682 300
Lokal och kansli	-1 217 071	-1 343 400	-1 194 500
Verksamhetskostnader	-2 887 358	-3 313 200	-3 826 700
Summa kostnader	-8 657 298	-9 342 600	-9 703 500
Resultat	-29 672	-305 000	-34 000
Avskrivn enl plan	0	0	0
Resultat före finansnetto	-29 672	-305 000	-34 000
FINANSIELLA POSTER			
Ränteintäkter och liknande resultatposter	35 800	80 000	35 000
Räntekostnader och liknande resultatposter			
Resultat efter finansiella poster	6 128	-225 000	1 000
Årets resultat	6 128	-225 000	1 000

Sakkunskap och demokrati

Övergripande planering och möten

Regionstämma

Regionstämman hålls den 1 april i Koppartälten Hagaparken.

Styrelsemöten

Regionstyrelsen genomför möten 7-10 gånger per år.